

Decyzja

Prezydium KK

nr 109/20

ws. opinii o projekcie ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza następujące uwagi do projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych (dalej KZP).

Projekt ustawy przewiduje nadzór społeczny nad kasą zapomogowo-pożyczkową, w pierwszej kolejności przez związki zawodowe, a w razie ich braku przez radę pracowników. W razie braku rady pracowników nadzór społeczny sprawowany będzie przez reprezentację osób wykonujących pracę zarobkową, wyłonioną w trybie przyjętym u danego pracodawcy. Powyższe rozwiązanie należy uznać za budzące wątpliwości. Zdaniem Związku nie należy promować rozwiązań wadliwych, a takim będzie powierzanie kolejnych uprawnień reprezentacji osób wykonujących pracę zarobkową, wyłonioną w trybie przyjętym u danego pracodawcy. Należałoby pozostawić dotychczasowe brzmienie art. 39 ustawy o związkach zawodowych, który nadzór społeczny nad kasami pozostawia związkom zawodowym.

Zdaniem Prezydium KK NSZZ „Solidarność” w projekcie należy doprecyzować pojęcie „nadzoru społecznego nad KZP”. W praktyce pojęcie sprawowania nadzoru społecznego jest uznawane za niedookreślone, a związki zawodowe mają problemy z egzekwowaniem swojego uprawnienia.

W odniesieniu do projektowanego artykułu, który dotyczy kosztów działania międzyzakładowej KZP u pracodawców będących państwowymi jednostkami budżetowymi oraz w jednostkach im podległych lub przez nie nadzorowanych, należy zauważyć, że liczebność członków międzyzakładowej KZP nie musi być decydująca. Liczba członków często ulega zmianie chociażby z powodu zmian organizacyjnych, restrukturyzacyjnych, migrację pracowników. Proponujemy, aby w takiej sytuacji koszty funkcjonowania międzyzakładowej KZP ponosił pracodawca, u którego KZP została stworzona lub pracodawca został wskazany przez organ nadrzędny.

Propozycja wpłacania przez członka KZP miesięcznych wkładów członkowskich w wysokości zadeklarowanej przez siebie może stwarzać zbyt dużą dowolność w ustalaniu wysokości wpłat. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” proponuje, aby wysokość wkładów była ustalana przez statut KZP.

Należałoby zastanowić się nad zagadnieniem, które dotyczy prawa członka KZP do otrzymania odpisu statutu KZP. Trzeba zauważyć, że w przypadku międzyzakładowych KZP liczba członków może sięgać kilku tysięcy. Doręczanie każdemu członkowi KZP odpisu statutu będzie generowało koszty. Możliwość zapoznania się ze statutem, jak również uchwałami organów KZP powinien mieć nie tylko członek KZP, ale również osoba, która zamierza przystąpić do KZP. Powszechnie KZP przekazują informacje poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń u pracodawcy (pracodawców w przypadku międzyzakładowych KZP) i udostępniają na stronie internetowej. Należy rozważyć alternatywne rozwiązanie realizacji tego uprawnienia członka KZP.

Z uwagi na to, iż KZP ma prawo tworzyć fundusze: oszczędnościowo-pożyczkowy, rezerwowy, zapomogowy, inne przewidziane w statucie, w projektowanym art. 20 dotyczącym kompetencji Walnego Zebrania należy rozważyć dopisanie: „ustalenie sposobu tworzenia i podziału innych funduszy przewidzianych w statucie” (np. funduszu pogrzebowego).

W projektowanym artykule dotyczącym kompetencji zarządu KZP w porównaniu z zadaniami określonymi w obowiązującym § 22 rozporządzenia z 1992 r. z zakresu kompetencji zarządu wykreślono punkt „prowadzenie polityki w zakresie udzielania świadczeń”. Należy jednak zauważyć, że z punktu widzenia zarządzania finansami KZP jest to jedna z najważniejszych kompetencji, ponieważ zarząd prowadzi analizę finansową, przygotowuje projekt wprowadzenia różnych świadczeń i przedstawia je członkom wraz z uzasadnieniem. To właśnie zarząd przeprowadza analizy, przeprowadza symulacje finansowe i przedstawia członkom projekty funkcjonowania tych funduszy, a więc prowadzi politykę w zakresie udzielania świadczeń.

Projektowany art. 42 ust. 4 przewiduje, że KZP przetwarza dane osobowe przez okres niezbędny do udzielenia pożyczki i jej spłaty lub przyznania zapomogi, a także przez okres niezbędny do dochodzenia praw lub roszczeń. Zdaniem Prezydium KK NSZZ „Solidarność” należy zastanowić się nad określeniem w przepisie konkretnego okresu przechowywania danych osobowych.

W obecnej sytuacji przepisy nie odnoszą się do sytuacji, w której część pracowników zostaje w wyniku art. 23¹ k.p. przejętych przez inny podmiot. Wydaje się zasadne

wprowadzenie odpowiedniego rozwiązania w tym zakresie np. wyznaczenie okresu przejściowego, w ramach którego będzie możliwe spłacenie pożyczki przez członka KZP po przejściu do innego pracodawcy. Taki sam problem może dotyczyć również poręczyciela, który zostanie przeniesiony do innego pracodawcy. Należy zastanowić się nad mechanizmem zobowiązującym przekształcenie KZP w międzyzakładową KZP, której funkcjonowanie objęłoby pracodawców przejmujących w wyniku art. 23¹ k.p. pracowników.

Uregulowania wymaga sytuacja KZP w razie upadłości lub likwidacji pracodawcy albo nieprzekazywania środków na konto KZP przez pracodawcę. Warto zastanowić się nad wprowadzeniem instrumentów zabezpieczenia roszczeń KZP w takiej sytuacji.

Zdaniem NSZZ „Solidarność” na pozytywną ocenę zasługuje sformalizowanie w projekcie ustawy sytuacji, w której dochodzi do śmierci członka KZP.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” uważa, że projekt ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych wymaga dalszych prac oraz proponuje, aby dopracowywanie szczegółowych rozwiązań prowadzić na forum Rady Dialogu Społecznego.

Gdańsk, 12 sierpnia 2020 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”
Ewa Kydorek